

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czaplą
POWIAT MALBORSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Joanna Potocka-Rak
POWIAT CIECHANOWSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Mirosław Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/206/22

Warszawa, 15 lipca 2022 roku

Szanowny Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Przewodniczący Komisji Ustawodawczej

Senatu RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na pismo z 6 lipca 2022 r. znak BPS.DKS.KU.0401.19.2022, w sprawie wydania opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 755) przedstawiam stanowisko Związku Powiatów Polskich.

Związek Powiatów Polskich od początku popierał ideę uchwalenia przepisów jednoznacznie regulujących kwestie funkcjonowania elektrowni wiatrowych na terenie naszego kraju. Dostrzegamy bowiem wagę wprowadzania do systemu energetycznego Państwa kolejnych komponentów, zwłaszcza związanych z odnawialnymi źródłami energii, mając na uwadze kwestie klimatyczne, bezpieczeństwa energetycznego, otoczenie prawne oraz rozwój gospodarczy, w tym społeczności lokalnych i regionalnych.

Już w 2016 r. Związek Powiatów Polskich przedstawił opinię, w której wskazywał na ewentualne problemy jakie może przynieść uchwalenie obecnie obowiązującej ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych. Wątpliwości budziły przede wszystkim wymogi tzw. zasady 10H dotyczącej odległości zabudowań i form ochrony przyrody.

Dlatego, popierając wszelkie inicjatywy racjonalizujące obecny stan prawny dotyczący elektrowni wiatrowych, Związek Powiatów Polskich przedstawia następujące uwagi do przedstawionego projektu.

1. Relacja inwestycji do funkcjonujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – uwagi do treści art. 1 pkt 1 i 2 projektu

Przedłożony do Komisji Ustawodawczej projekt ma spowodować, że lokalizacja elektrowni wiatrowych ma się odbywać niezależnie od uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (planu miejscowego). O ile jest zrozumiałe „uwolnienie” inwestycji od wymogu istnienia samych planów miejscowych, to wątpliwości budzi możliwość lokalizacji inwestycji nie uwzględniających ustaleń już obowiązującego planu.

Należy pamiętać, że z praktyki wynika, iż proces uchwalenia planów miejscowych w Polsce jest długotrwały i często napotykający na różnego rodzaju przeszkody lub wątpliwości. Dlatego ominięcie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przy inwestycjach wiatrakowych, ze swej natury nie będących przecież „drobnymi” inwestycjami, a wręcz mocno oddziałującymi na krajobraz, wydaje się rozwiązaniem wymagającym szczegółowego rozważania.

Analiza projektu, w kontekście lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach objętych planem miejscowym, wskazuje dodatkowo na zasadnicze wątpliwości interpretacyjne i wewnętrzną sprzeczność zapisów projektu.

Jak bowiem wynika z dodawanego art. 4a ust. 1 elementami obligatoryjnymi wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji mają być m.in. wskazanie w jakim zakresie planowana inwestycja nie uwzględnia ustaleń planu miejscowego (pkt 8) oraz decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (pkt 10).

Zgodnie zaś z art. 80 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tzw. decyzja środowiskowa jest wydawana, gdy organ stwierdzi zgodność lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony. W orzecznictwie sądów administracyjnych ugruntował się pogląd, że niezgodność z ustaleniami planu musi bowiem powodować odmowę wydania decyzji środowiskowej.

Z powyższego wynika, że pkt 8 i pkt 10 dodawanego art. 4a ust. 1 wzajemnie się wykluczają, bowiem, w sytuacji gdy inwestycja nie będzie uwzględniała ustaleń planu miejscowego wówczas inwestor nie będzie w stanie uzyskać decyzji środowiskowej (otrzyma odmowę), a co za tym idzie nie będzie mógł przedłożyć jej wraz z wnioskiem, o którym mowa w zmienianym art. 4 ust. 1 ustawy. Natomiast jeżeli inwestor będzie dysponował decyzją środowiskową to nie będzie konieczne wskazywanie w jakim zakresie planowana inwestycja nie uwzględnia ustaleń planu.

Powyższe prowadzi do znacznej niejasności w zakresie zastosowania proponowanych przepisów w praktyce i zakresu swobody rady gminy przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w zmienianym art. 4 ust. 6 ustawy. Niejasność ta powinna zostać usunięta lub wyjaśniona przez projektodawców.

2. Kwestia opłaty na rzecz gminy (art. 1 pkt 5 projektu w zakresie dodawanego art. 8a)

Odnosząc się do projektowanego art. 8a wprowadzającego opłatę na rzecz gminy, należy wskazać, że ZPP popiera co do zasady każde działanie i rozwiązanie legislacyjne powodujące zwiększenie dochodów

jednostek samorządu terytorialnego oraz wzmacniających u lokalnych społeczności poczucie korzyści społeczno-gospodarczych z wszelkiego rodzaju inwestycji na ich terenie.

Projektodawcy powinni jednak dookreślić jakiego rodzaju jest to opłata i do jakiej kategorii ją zaliczyć. Wątpliwości budzi określenie, że jest to przychód gminy, skoro ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego nie przewiduje kategorii „przychodu”. Jeśli miałyby to być opłata lokalna, to nie pasuje do obecnie przyjętego systemu, gdy o wysokości i samym rzeczywistym wprowadzeniu opłat na danym terytorium decydują samorządy. Kategoria „opłaty” wskazuje również na jej cechę odpłatności, tj. możliwość żądania ekwiwalentności świadczenia.

Ponadto, na marginesie można wskazać, że konstrukcja projektowanej opłaty, zbliża ją legislacyjnie do kategorii podatku, ponieważ wysokość bezwzględna, choć procentowo odgórnie ustalona ustawowo, ma być zależna od zmiennych cen energii i mocy jaką wytworzą konkretne elektrownie w danym okresie. Nie będzie więc to z założenia opłata o stałej wysokości bezwzględnej.

Wydaje się więc że projektowany art. 8a wymaga doprecyzowania, zarówno pod kątem umiejscowienia opłaty w systemie finansów publicznych, jak i ewentualnych zakładanych wpływów do budżetów gmin. Obecne uzasadnienie projektu w tym zakresie można określić jako zdawkowe.

3. Uwaga legislacyjna

Projektodawcy w art. 1 pkt 1 projektu w zakresie dodawanego art. 4a ust. 1 pkt 10 oraz art. 4a ust. 2 używają określenia „raport o oddziaływaniu na środowisko”. Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko posługuje się natomiast pojęciem „raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko”. Wskazane jest ujednoczenie nazewnictwa pod kątem obecnie obowiązujących przepisów.

4. Relacja w stosunku do procedowanego projektu rządowego

Jednocześnie pragniemy zauważyć, że projekt, który jest procedowany w Senacie może stać w sprzeczności z założeniami nowelizacji przygotowanej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i skierowanej do Sejmu 14 lipca br. (EW-020-972/22). W rządowym projekcie utrzymywana jest bowiem zasada, że elektrownie wiatrowe można lokalizować wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a reguła 10H co do zasady zostaje utrzymana i będzie można ją modyfikować na poziomie lokalnym przez ustalenia planu miejscowego.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Andrzej Piłonka

